

PRIJEDLOG

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Zakon
o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturne baštine

Zenica, juli 2015. godine

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37., stav 1., tačka f), Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____ sjednici, održanoj _____ 2015. godine, donosi:

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturne baštine

Član 1.

U članu 6., Zakona o zaštiti kulturne baštine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 2/00), stav 2. se briše.

Član 2.

U članu 7. stav 1. alineja 1, iza riječi „zemljom“ dodaju se riječi „na dubini od 30 cm i dublje“.

Član 3.

Iza člana 8. dodaje se novi član 8a koji glasi:

„Član 8a“

Zaštita dobara baštine vrši se u cilju:

- očuvanja dobara u izvornom stanju radi njihove predaje budućim naraštajima u očuvanom stanju,
- stvaranja uslova za njihovo čuvanje u izvornom stanju,
- spriječavanja svake radnje koja direktno ili indirektno ugrožava dobro baštine ili bi mogla promijeniti njegovo izvorno svojstvo,
- revitalizacije i stvaranja uslova da kulturna dobra služe potrebama društva i pojedinaca u okviru namjena koje će potpomoći njihovo očuvanje,
- čuvanja dobara baštine od predvidivih posljedica oružanog sukoba,
- sprečavanja nedozvoljenog uvoza, izvoza i prenosa dobra baština,
- očuvanja nematerijalne baštine,
- promocije različitih kulturnih izraza.

Član 4.

U članu 10. stav 2., iza riječi: „odmah“, dodaje se tekst: „a najkasnije u roku od pet dana“.

Član 5.

U članu 14. tekst „pet godina“ zamjenjuje se tekstem „šest mjeseci“.

Član 6.

U članu 15. stav 1. alineje 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„ - prva kategorija: Nacionalni spomenici Bosne i Hercegovine“,

„ -druga kategorija: dobra od značaja za građane Zeničko-dobojskog kantona“,

U istom članu alineja 3. se briše.

Član 7.

U članu 19. stav 2. tekst „12 mjeseci“ zamjenjuje se tekstem „šest mjeseci“.

Član 8.

U članu 25. stav 2. tekst „60 dana“ zamjenjuje se tekstem „30 dana“.

Član 9.

U članu 28. stav 1., iza riječi: „Kantona“, briše se tačka, dodaje zarez i tekst: „odnosno jednog od Muzeja sa područja Kantona.

U istom članu stav 2. se mijenja i glasi: „Pronađeno dobro baštine se predaje u vlasništvo najbližem muzeju“.

Stav 3. istog člana se briše.

Član 10.

U članu 41. stav 2. tekst „60 dana“ zamjenjuje se tekstem „30 dana“.

Član 11.

U članu 54. iza riječi „Ministarstvo“ dodaje se „“, a preostali dio teksta se briše.

Član 12.

Član 56. se briše.

Član 13.

U članu 57. iza riječi „u vršenju“ briše se riječ „inspekcijskog“, a riječ „inspektor“ zamjenjuje tekstem „Ministarstvo je ovlašćeno“.

Član 14.

U članu 58. stav 1. riječ „inspektor“ zamjenjuje se riječju „Ministarstvo“

U stavu 2. tekst „tri mjeseca“ zamjenjuje se tekstem „45 dana“.

Član 15.

U članu 63. stav 1. tekst „od 500 do 5.000 KM“, zamjenjuje se tekstem „od 1.000 do 10.000 KM“.

U stavu 2. tekst „od 20 do 1.000 KM“, zamjenjuje se tekstem „od 100 do 1.000 KM“.

U stavu 3. tekst „od 10 do 500 KM“ zamjenjuje se tekstem „od 50 do 1.000 KM“.

Član 16.

U članu 64. stav 1. tekst „od 50 do 5.000,00 KM“, zamjenjuje se tekstem „od 500,00 do 10.000,00 KM“.

Član 17.

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: _____/15.

Zenica, __, __, 2015. godine

PREDSJEDAVAJUĆA

Draženka Subašić

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov:

Pravni osnov za donošenje ovog zakona temelji se na članu 37., stav 1., tačka f), Ustava Zeničko-dobojskog kantona.

Razlozi za donošenje:

Oblast kulturne baštine na području Zeničko-dobojskog kantona je regulisana Zakonom o zaštiti kulturne baštine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 2/00). Zakonom se utvrđuju mjere zaštite i korištenja dobara baštine, prava i obaveze vlasnika dobara baštine i nosioci njene zaštite. Kako bi se osigurala sistematska i planska briga o kulturnoj baštini potrebno je uskladiti sve aktivnosti u tom procesu. Strategijom kulturne politike Zeničko-dobojskog kantona za period 2014.-2020. godina utvrđena je obaveza usvajanja izmjena i dopuna Zakona o zaštiti kulturne baštine.

Na području Zeničko-dobojskog kantona se nalaze neki od najznačajnijih kulturno-historijskih spomenika Bosne i Hercegovine što stvara obavezu konstantne uključenosti u njihovom očuvanju i zaštiti. Kako bi se na najefikasniji način nastavio planski pristup ovoj oblasti potrebno je konstantno provođenje aktivnosti na uspostavi najpovoljnijih zakonskih rješenja.

Međunarodne konvencije - Konvencija za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba (Hag, 1954. godine), Evropska konvencija o zaštiti arheološkog naslijeđa (London, 1969. godine), Konvencija o mjerama za zaštitu i spriječavanje nedozvoljenog uvoza, izvoza i prenosa svojine kulturnih dobara (Pariz, 1970. godine), Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 1972. godine), Konvencija o zaštiti arhitektonskog naslijeđa Evrope (Granada 1985. godine), kao i konvencije i drugi međunarodni multilateralni i bilateralni ugovori kojima pristupi ili koje prihvati Bosna i Hercegovina u obavezi su se primijenjivati i njihove odredbe svi subjekti zaštite su obavezni na odgovarajući način primijenjivati.

Skupština Kantona je na svojoj 11. sjednici, održanoj 16.06.2015. godine, razmatrajući formu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturne baštine, donijela Zaključak broj: 01-02-12930/15., kojim se određuje rok za javnu raspravu od 15 dana.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, u predviđenom roku za javnu raspravu, nije dobilo niti jednu primjedb, prijedlog ili sugestiju na Nacrt Zakona, tako da je Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi (**kao dio obrazloženja Prijedloga Zakona u prilogu**) sačinjen na osnovu rasprava, mišljenja i stajališta zastupnika Skupštine iznesenih po razmatranom Nacrtu

Zakona, zbog čega i predlažemo Skupštini Kantona da nakon realizacije navedenog zaključka, razmotri Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturne baštine.

Obrazloženje pojedinih zakonskih rješenja:

Predloženim **članom 1., vrši se izmjena člana 6.** Zakona o zaštiti kulturne baštine kojim se dobra prirodnog naslijeđa stavljaju u kontekst s graditeljskom cjelinom.

Predloženim **članom 2.** definiraju se lokaliteti dobara baštine.

Predloženim **članom 3., dodaje se novi član Zakona,** u kojem se detaljno navode ciljevi zaštite dobara baštine, koji su i obaveza usklađivanja sa Međunarodnim konvencijama, i to: Konvencija za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba, Konvencija o mjerama za zabranu i sprečavanje nedopuštenog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara, Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine, Konvencija o zaštiti nematerijalne kulturne baštine i Konvencija o zaštiti i promociji raznolikosti kulturnih izražaja

Predloženim **članovima 4., 5., 7., 8. i 10.** utvrđuju se najefikasniji rokovi postupanja u slučaju pronalaska, evidentiranja i zaštite dobara baštine.

Predloženim **članom 6.** definira se kategorizacija dobara baštine

Predloženim **članom 9.,** određuje se vlasništvo nad pronađenim dobrima baštine, jer svako pronađeno dobro vlasništvo je Kantona, odnosno jednog od muzeja sa područja Kantona.

Predloženim **članom 11.** utvrđuje se obaveza Ministarstva u nadzoru nad provođenjem ovog zakona.

Predloženim **članovima 12. 13. i 14.** briše se član 56. iz razloga što je u nadležnosti Ministarstva provođenje ovog zakona, ukida se pojam inspektor, te se utvrđuje ovlaštenje kod privremene obustave radova.

Predloženim **članovima 15. i 16.** se pojačavaju kaznene odredbe i usklađuju u skladu sa Zakonom o prekršajima u F BiH.

Predloženim **članom 17.** utvrđuje se stupanje na snagu Zakona.

Finansijski pokazatelji:

S obzirom na to da je riječ o izmjenama i dopunama, odnosno poboljšanjima i preciziranjima teksta postojećeg Zakona, njegovim usvajanjem neće biti dodatnih zahvatanja ili izdvajanja u Budžetu Kantona za 2015. godinu, **predlažemo razmatranje i usvajanje Prijedloga Zakona.**

MINISTAR

Zenica, juli 2015. godine

Mensur Sinanović

**Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi po Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturne baštine
(sastavni dio obrazloženja Prijedloga zakona)**

Postupajući u skladu sa tačkama 2. i 4. Zaključka Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 01-02-12930/15., od 17.06.2015. godine, Nacrt zakona je adekvatno objavljen, odnosno dostavljen svim zainteresiranim subjektima na području Zeničko-dobojskog kantona na javnu raspravu, a sve s ciljem dostavljanja primjedbi, prijedloga i sugestija resornom ministarstvu u Vladi Zeničko-dobojskog kantona, kao obrađivača teksta Prijedloga zakona. Kako je tačkama 2. i 4. navedenog zaključka Skupštine utvrđen način provođenja javne rasprave, odnosno utvrđen rok od 15 dana, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport je postupilo u skladu sa istim, uzimajući u obzir sve primjedbe i sugestije zastupnika iznesene u raspravi po Nacrtu zakona na 11. sjednici Skupštine, od 16.06.2015. godine.

S obzirom na činjenicu da predviđenom roku za javnu raspravu nije bilo dodatnih sugestija, primjedbi ili prijedloga na Nacrt zakona, detaljno su razmotrena sva iznesena stajališta zastupnika Skupštine, a koja čine sastavni dio ovog izvještaja, odnosno Obrazloženja Prijedloga zakona.

PRIMJEDBE I SUGESTIJE ZASTUPNIKA U SKUPŠTINI ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

MUJANOVIĆ HAŠIM

Hvala vam lijepo. Kao član zakonodavno pravne komisije, kao što kolega reče, jučer jesmo održali sjednicu i nismo jednoglasno donijeli kada je u pitanju ova materija. Razlozi za to, bar kada sam ja u pitanju jesu dileme koje se odnose na nadležnost ove Skupštine, odnosno ovog zakonodavnog organa ili Kantona kada je u pitanju ova materija. Naime, o čemu se tu radi? U preambuli ovog akta stoji da se pozivamo na član 37. stav 1. tačke f) Ustava Zeničko – dobojskog kantona koja propisuje nadležnost za donošenje zakona i drugih propisa, i tu nema ništa sporno. Jer ovo i jest zakonodavni organ, najviši zakonodavni organ u Kantonu i to i jest njegov posao. Međutim ono šta je problem jeste materija za koju mi možemo ili trebamo donositi zakone. Naime, analizirajući članove 18. i 19. Ustava Zeničko – dobojskog kantona koji su propisani. Prvim, isključiva nadležnost Zeničko – dobojskog kantona za uređivanje određenih oblasti, a drugim koji normira podijeljene nadležnosti između Federacije i Kantona niti u jednom slučaju nisam vidio, niti približno, da postoji nadležnost ovog zakonodavnog organa kada je u pitanju nacrt ovog zakona i uopšteno zakon koji je donesen evo i ranije, a čije korekcije se pokušavaju sad napraviti. Ono što mi je davalo posebno argumentaciju, a vidio sam da su i drugi kantoni donosili neke slične zakone u nekim prethodnim vremenskim periodima i tu je, znači, moja dilema, dvojba zamolio bih iz tog razloga predlagatelja – kako Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport koji je i formalni predlagač ovog akta, tako i Ministarstvo za pravosuđe i upravu koji su evo prošli taj filter da pojasne da li jesmo ili nismo nadležni za ovu materiju. Obzirom da je u Službenom listu Socijalističke republike Bosne i Hercegovine, čini mi se da je 20/85 koji je donesen 16.06.1985. godine kojim je proglašen Zakon o zaštiti i korištenju kulturno - historijskog i prirodnog naslijeđa koje je prevedeno, izgleda u ovu

materiju koju mi danas trebamo obrađivati. Obzirom da su zakoni koji su važili u vrijeme Socijalističke republike Bosne i Hercegovine, a koji evo nisu doneseni u ovom vremenu postdejtonske Bosne i Hercegovine znači primjenjuju se ti zakoni, i tim zakonima je bila znači normirana i ta materija. Shodno tome Anexom 8 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini propisano je u nadležnosti Predsjedništva Bosne i Hercegovine da donese odluku o formiranju Komisije za zaštitu kulturno – historijskog i drugog naslijeđa i ta Komisija postoji. I kao produkt ili djelovanje te Komisije je Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine. Mislim da se bavilo nekom materijom koja nije u nadležnosti Kantona, volio bih da me demantuju, a na taj način razgrađivala se država Bosne i Hercegovina dajući attribute kako entitetima tako i kantonima pa ćemo to spustiti izgleda i na nivo lokalnih zajednica odnosno općina. Zbog čega, da li je to zbog nalazišta nekih spomenika kulture ili nekih drugih stvari pa evo da svaka općina može sutra napraviti muzej. To nije ništa sporno, ali to mora ići po patronatom države Bosne i Hercegovine. U tom kontekstu, ja sam imao dileme pozvao sam se na pravni osnov koji je sadržan ovdje. Pogledajte u materijalima, ukoliko imate priliku pogledajte i Ustav Zeničko – dobojskog kantona na koji se poziva u ovim materijalima član 18. i 19. kao i odredbe člana 37. Ustava Ze – do kantona vidjet ćete da nema ove materije. Iz tog razloga ja ću i predložiti zaključak da se ovaj materijal povuče sa dnevnog reda. Istovremeno nisam vidio proceduru na koji način možemo podnijeti prijedlog za ocjenu ustavnosti tih zakona koji su prethodno doneseni. Toliko, hvala lijepo.

ZAIMOVIĆ ĆAMIL:

Cijenjene i poštovane kolege. Ja bih samo ovdje jednu dilemu da iznesem obzirom da smo imali jednu sličnu situaciju prije dva, tri saziva koju smo mi uveli koju ispaštamo. Vidjet ćete jedan od razloga tačku 5. kad budemo radili ovdje vezano za koncesije da se dobrim dijelom zakonska kombinatorika, odnosno zakonske nedostatak zakona. Šta ovdje da kažem? Šta je sa federalnim zakonom o kulturnim baštinama? Nisam to objasnili ovdje da vidimo, što kaže prethodnik, govornik prije mene. Ne možemo mi samoinicijativno, 10 kantona sve i za sve donositi, onaj određene odredbe i praviti zakone, to što smo to napravili u Zakonu o rudarstvu a između ostalog prvi zakon rudarstvu kantonalni znam to, donio je Zeničko – dobojski kanton pa su onda počeli ostali kantoni. Mislim da, čak i Neretvanski kanton još nema zakona o rudarstvu, mi ga ovdje imamo i pravi nam probleme kakve jeste. Bojim se da isti slučaj ne desi ovdje pa da ne bude ovdje propisano 30 cm ispod zemlje u sarajevskom kantonu 50 cm, a tamo u Kantonu 10... Mislim da treba usglasiti ovaj zakon sa federalnim Zakonom o zaštiti kulturne baštine. Jednostavno primjenjivati federalni Zakon. Što mi ovdje ne bi primjenjivali federalni Zakon, sasvim imamo pravo. Sprovođenje zakona ovdje mislim isto pitanje za gospodina ministra financija, piše ovdje ovaj da neće opteretiti Budžet. Mi prvo, sljedeći korak je mislim, onaj trebo bi da bude izrada elaborata što opravdanosti, što ostalih elaborata i ostale dokumentacije i ovdje se osniva novi zavod. Ako samo za muzej dajemo milion i 400 maraka, tu negdje vidio sam u izvještajima. Milion i 400, onaj Zenice znači zavod nije jednostavna stvar i ne vidim razloga obzirom da se mi ovdje sad borimo protiv zavoda, smanjenje zavoda imam inicijativu mi otvaramo nove zakone, nove nadzorne i upravne odbore nove ljude tamo i nove visoke plaće. Kratko ću još vezano za komentar. Sprovođenje Zakona, što sam maloprije reko pa preskočio. Sprovođenje Zakona mislim da se malo kosi sa Zakonom o inspekcijama. Ne može ministarstvo sprovođiti odredbe ovog Zakona jer nema instrumenta. Napravljen je Zakon o inspekcijama i federalna uprava odnosno kantonalna uprava za inspekcije da ona to radi i sporvodi. Bojim se da bi bile zavezane ruke ministarstvu da bi bio dežurni krivac donešenjem ovo Zakona. I na kraju, treće da mi se objasni molim vas. Ovaj Zakon je donešen 16.02.2000. godine sad mi idemo sa nacrtom, izmjenama bezznačajnim izmjenama. Zašto se nije po ovom Zakonu, onaj odmah postupilo, 15 godina je to. Jel prije 15 godina koji je bio razlog, da li je bilo sukoba što reče gospodin Mujanović, interesa da nije bilo sukoba u nekim drugim aktima? Pa bi malo volio to da pročešljamo, da ne ishitrimo da ne donesemo takvu odluku, donesemo zakon koji je malo smunjiv i škakljiv. Posebno sa aspekta kantona koji imamo i posebno susjednih kantona koji imamo i tako imaju svoje specifičnosti da ih ne nabrajam otvorit ću diskusiju šire. I smatram, takođe se slažem da bi ovaj Zakon trebalo povući nek' se onaj, Nacrt zakona trebalo povući i da se malo, onaj, konsoliduje više instance i da onda dobijemo neko mišljenje koje, onaj, neće onaj napraviti kuršlus ili posljedice kao što je primjer Zakona o rudarstvu koje sam na početku iznio. Hvala vam.

Stav predlagača po načelnim sugestijama, primjedbama i prijedlozima u Skupštini Kantona:

Oblast kulture je *Dejtonskim sporazumom* izuzeta iz nadležnosti države (osim osnivanja *Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika* Aneksom 8. ovog sporazuma).

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika odlučuje o aplikacijama/molbama za proglašenje objekata/lokaliteta Nacionalnim spomenikom i provodi mjere zaštite, konzervacije i rehabilitacije nacionalnih spomenika, u skladu sa Zakonom o zaštiti dobara koja su odlukama Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika proglašena kao Nacionalni spomenik Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 2/02, 8/02., 27/02. i 6/04). Kulturnu baštinu čine materijalna i nematerijalna dobra, tako da nema svako dobro baštine karakter nacionalnog spomenika.

U Ustavu Bosne i Hercegovine se ne spominje područje kulture kao područje od posebnog interesa za državu Bosnu i Hercegovinu.

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine u članu 4., stav (1), daje ovlasti kantonima za stvaranje i provedbu kulturne politike.

Ustav Zeničko-dobojskog kantona u članu 18., stav (1), tačka d), spominje oblast kulture i to na način da se uz ostale nadležnosti Kantona propisuje i *nadležnost za utvrđivanje i provođenje kulturne politike*. Članom 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona je utvrđeno da Skupština Kantona „donosi zakone i ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti“. Članom 50. Ustava je rečeno da je Vlada Kantona nadležna za „provođenje kantonalne politike i predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa“.

Osim oblasti nacionalnih spomenika, odnosno odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, na državnom nivou, kao i na federalnom, nemamo zakona koji tretiraju oblast zaštite kulturne baštine. Sva zakonska regulativa je na kantonalnom nivou.

Iz navedenog je jasno da nadležnost za utvrđivanje i provođenje kulturne politike u Federaciji BiH imaju kantoni, a da su na području Zeničko-dobojskog kantona za utvrđivanje i provođenje kulturne politike nadležni: Skupština i Vlada Kantona, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i jedinice lokalne samouprave.

Zakon o zaštiti kulturne baštine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 2/00.), čije izmjene i dopune se predlažu, je predvidio formiranje Zavoda za zaštitu kulturne baštine. Po Programu rada Skupštine je planirano i razmatranje Elaborata o opravdanosti formiranja Zavoda, koji će dati tri moguća modela formiranja Zavoda, o čemu će se svakako zastupnici Skupštine Zeničko-dobojskog kantona i izjasniti, odnosno, donijeti svoje konačno opredjeljenje.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport

Zenica, juli 2015. godine